

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԱՄՍԱԳՐԵՐՈՒՄ
1980—1981

1967 թ. սկսած մինչև 1979 թ. «Պատմա-բանասիրական հանդեսը» պարբերաբար հրապարակել է Սովետական Միությունից դուրս գիտական հանդեսներում հրապարակված հայագիտական հոդվածների իմ կազմած մատենագիտական ցանկերը: Այդ նյութերի առաջումը ծրեան ես դադարեցրի, երբ ԱՄՆ-ի Հայագիտական ընկերությունը (հիմնված 1975 թ.) որոշեց հրապարակել հատուկ մատենագիտություն, որտեղ պետք է ընդգրկված լինեին նաև հայկական ամսագրերում տպագրված հոդվածները: Սակայն 1982 թ. նրան կատարած այցելության ժամանակ հայաստանցի գործընկերներս խորհուրդ տվեցին շարունակել իմ մատենագիտական ցանկերի հրապարակումը «Պատմա-բանասիրական հանդեսում»: Համոզված եմ, որ սուպրսով իմ կազմած ցանկերը օգտակար կլինեն հայագետների ավելի լայն շրջանակներին:

Այս մատենագիտությունների մեջ ընդգրկված են միայն այն հոդվածները, որոնք տպագրվել են Սովետական Միությունից դուրս և ոչ հայերեն: Այդ է պատճառը, որ «Հանգես ամսօրյալի» և նման այլ հայերեն պարբերականների հոդվածները բացակայում են այդ ցանկերում: Ես աշխատել եմ ցանկերի մեջ արձանագրել նաև հայագիտական այն հոդվածները, որոնք լույս են տեսել ոչ հայագիտական պարբերականներում և կարող են հեշտությամբ սպրդել մասնագետների ուշադրությունից: Շեշտը հիմնականում դրված է պատմության, գրականության և արվեստի վրա: Լեզվաբանության վերաբերյալ հոդվածները չեմ ցուցակագրել, որովհետև դրանք տրված են մասնագիտական մատենագիտություններում:

„Revue des etudes Armeniennes, Nouvelle serie“-ն (Փարիզ) տրված է որպես R. E. A.: Մյուս բոլոր ամսագրերի համար նշված են դրանց լրիվ վերնագրերը և տպագրության վայրը:

Ես պետք է առանձնապես շնորհակալություն հայտնեմ պ. Բաբկեն Զուգասյանին, որ խրատուսել է իմ այս նախաձեռնությունը և օգնել մատենագիտությունների հրապարակմանը:

- N. Allan, The Oriental Collections in the Wellcome Institute for the History of Medicine, London,—*Journal of the Royal Asiatic Society* (London), 1981, 10—25. (16 Armenian manuscripts, 5 printed books).
- S. S. Arewshatyan, David l'Invincible et sa doctrine philosophique,—*R. E. A.* 15 (1981), 33—43.
- V. Arutjunova-Fidanjan, Sur le probleme des provinces byzantines orientales,—*R. E. A.* 14 (1980), 157—169.
- G. Azarpay, Bishapur VI: an artistic record of an Armeno-Persian alliance in the fourth century,—*Artibus Asiae* (Ascona), 43 (1980/81), 171—189.
- V. Banateanu, Le calendrier armenien et les anciens noms des mois,—*Studia et Acta Orientalia* (Bucarest), 10 (1980), 33—46.
- E. G. Blum, Zur religionspolitischen Situation der persischen Kirche im 3. und 4. Jahrhundert,—*Zeitschrift für Kirchengeschichte* (Stuttgart), 91 (1980), 11—32.
- C. E. Bosworth, The „Protected Peoples“ (Christians and Jews) in Medieval Egypt and Syria,—*Bulletin of the John Rylands University Library of Manchester* (Manchester), 62 (1979/80), 11—36.
- J. R. Broadus, Soviet Historical Literature on the Reform Periods of Ottoman History,—*Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes* (Wien), 73 (1981), 137—165.
- E. Chanzadjan, Kultanlagen in Metsamor im Armenischen Hochland,—*Das Altertum* (Berlin), 26 (1980), 34—40.

- Métropolitte Chrysostome de Myre, Le dialogue entre l'Eglise orthodoxe et les Eglises de l'Ancien Orient,—*Proche-orient chretien* (Jerusalem), 30 (1987), 14—57.
- B. E. Colless, The Traders of the Pearl, The Merchantile and Missionary Activities of Persian and Armenian Christians in South-East Asia. VI: Churches and Communities (Conclusion).—*Abr-Nahrain* (Leiden), 18 (1978/79, published 1980), 1—18.
- G. E. Cox, The Purpose of Koriun's Life of Mashtots.—*Christian Teaching: Studies in Honor of Lemoine G. Lewis*, Abilene 1981, 303—311.
- W. Cramer, Der Heilige Geist und die Taufe Jesu im armenischen Glaubensbekenntnis.—*Oriens Christianus* (Wiesbaden), 65 (1981), 40—61.
- E. Dabrowa, Quelques remarques sur le Limes romain en Anatolie et en Syrie a l'époque du haut empire.—*Folia Orientalia* (Cracow), 21 (1980), 245—252.
- Ya. R. Dachkevitch, Les marchandises arméniennes en Ukraine, Pologne et Lituanie au XVIIe siècle.—*R. E. A.* 15 (1981), 341—354.
- Ya. R. Dachkevitch—E. Tryjarski, „La Chronique de Pologne”—un manuscrit armeno-kiptchak de la première moitié du XVIe siècle.—*Rocznik Orientalistyczny* (Warsaw), 42 (1981), 5—26.
- G. Dédéyan, Mleh le Grand, stratège de Lykandos.—*R. E. A.* 15 (1981), 73—102.
- P. Donabedian, Le tympan du monument a deux xac'k'ar-s d'Elegis.—*R. E. A.* 14 (1980), 393—413.
- P. Donabedian, Note sur une iconographie de la Vierge.—*R. E. A.* 15 (1981), 317—318.
- L. T. Erder—S. Faroghi, The Development of the Anatolian Urban Network during the Sixteenth Century.—*Journal of the Economic and Social History of the Orient* (Leiden), 23 (1980), 265—303.
- S. T. Eremian, Le reconstitution des cartes de l'atlas armenien du monde ou *Ašxarhac'oyc'*.—*R. E. A.* 14 (1980), 143—155.
- W. M. Floor, The First Printing-Press in Iran.—*Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft* (Wiesbaden), 130 (1980), 369—371.
- N. G. Garsoian, Sur le titre de *Protecteur des pauvres*.—*R. E. A.* 15 (1981), 21—32.
- H. Göckanjan, Die Türkei und ihre christlichen Minderheiten.—*Ostkirchliche Studien* (Würzburg), 30 (1981), 97—129.
- A. Grabar, La représentation de „peuples” dans les images du jugement dernier, en Europe orientale.—*Byzantion* (Bruxelles), 50 (1980), 186—197.
- R. Gulbenkian, Les relations entre l'Arménie et le Portugal du Moyen-Age au 16e siècle.—*R. E. A.* 14 (1980), 171—215.
- R. Gulbenkian, The Translation of the Four Gospels into Persian.—*Neue Zeitschrift für Missionswissenschaft* (Immensee, Switzerland), 36 (1980), 186—218, 267—288; 37 (1981), 35—57.
- J. Hallit, Le typologie de la Croix dans l'hymnographie byzantine.—*Parole de l'Orient* (Kaslik, Lebanon), 9 (1979/80), 135—163.
- J. Heller, Britain and the Armenian Question 1912—1914: A Study in Realpolitik.—*Middle Eastern Studies* (London), 16 (1980), 3—26.
- R. H. Hewsen, The Melik's of Eastern Armenia IV: the Siwnid Origin of Xac'atur Abovean.—*R. E. A.* 14 (1980), 459—470.
- R. H. Hewsen, The Synchronistic Table of Bishop Eusebius (Ps. Sebēos): A re-examination of its chronological data.—*R. E. A.* 15 (1981), 59—72.
- T. A. Ismailova, Portraits des Evangelistes et d'Ammonios d'Alexandrie dans le manuscrit 3756 du Matenadaran.—*R. E. A.* 15 (1981), 319—339.
- A. Keaveney, Roman Treaties with Parthia circa 95—circa 64 B. C.,—*American Journal of Philology* (Baltimore), 102 (1981), 195—212.

- H. Kevorkian, Catalogue des impressions de l'imprimerie de Surb Ejmiacin et Surb Sargis Zoravar,—*R. E. A.* 15 (1981), 417—437.
- H. Kevorkian, L'imprimerie Surb Ejmiacin et Surb Sargis Zoravar et le conflit entre Arméniens et Catholiques a Constantinople (1695—1718),—*R. E. A.* 15 (1981), 401—416.
- S. Kevorkian, Répertoire des imprimes français du XVIIe siècle sur l'Arménie et les Arméniens,—*R. E. A.* 15 (1981), 462—467.
- S. Kevorkian, Temoignages de voyageurs sur le peuplement de l'Arménie au XVIIe siècle,—*R. E. A.* 15 (1981), 439—461.
- D. Kouymjian, The Classical Tradition in Armenian Art,—*R. E. A.* 15 (1981), 263—288.
- M. K. Krikorian, Autonomy and Autocephaly in the Theory and Practice of the Ancient Oriental Churches,—*Kanon* (Wien), 5 (1981), 114—129.
- L. Leloir, L'*Apocalypse de Paul* selon sa teneur arménienne,—*R. E. A.* 14 (1980), 217—285.
- J.-P. Mahe, Origene et la baleine: un fragment pseudo-origenien *Sur Job et le Dragon* en traduction arménienne,—*R. E. A.* 14 (1980), 345—365.
- J.-P. Mahe, Six énigmes arméniennes anciennes sur le mythe de l'homme primordial,—*R. E. A.* 15 (1981), 45—57.
- B. Martin-Hisard, Les textes anonymes grec et arménien de la *Passion d'Eugene, Valerien, Canidios et Akylas de Trebizonde*,—*R. E. A.* 15 (1981), 115—185.
- B. Martin-Hisard, Trebizonde et le culte de saint Eugene (6e—11e siècles),—*R. E. A.* 14 (1980), 307—343.
- O. F. A. Meinardus, A Stone-Cult in the Armenian Quarter in Jerusalem,—*R. E. A.* 14 (1980), 367—375.
- Ch. Mercier, Les canons des conciles oecuméniques et locaux en version arménienne (introduction par J.-P. Mane),—*R. E. A.* 15 (1981), 187—262.
- D. M. Metcalf, Notes on the Classification of the Coins of Cilician Armenia, c. 1200—1270, with a note by L. J. Majewski: Textile traces on the coins of Hetum and Zabel,—*The Numismatic Chronicle* (London), 141 (1981), 164—172.
- T. B. Mitford, Cappadocia and Armenia Minor. Historical Setting of the Limes,—*Aufstieg und Niedergang der römischen Welt*, Berlin, II 7.2 (1980), 1169—1228.
- S. Mouraviev, Les caractères daniéliens,—*R. E. A.* 14 (1980), 55—85; Les caractères mesropiens,—*ibid.*, 98—111.
- M. Hasratyan—M. Thierry, Le couvent de Ganjasar,—*R. E. A.* 15 (1981), 189—316.
- M. V. Orna—T. F. Mathews, Pigment Analysis of the Glajor Gospel Book of UCLA,—*Studies in Conservation* (London), 26 (1981), 57—72.
- P. Pankhurst, The History of Ethiopian-Armenian Relations (III): The late nineteenth and early twentieth centuries,—*R. E. A.* 15 (1981), 355—400.
- G. Pingiryan, Le chapitre 28 du *Livre des histoires* d'Arak'el Dawrižec'i et ses sources concernant le mouvement anti-uniate des colonies arméniennes d'Ukraine durant les années 20—50 du 17e siècle,—*R. E. A.* 14 (1980), 443—457.
- A. Renoux, Le Triduum Pascal dans le rite arménien,—*Ephemerides Liturgicae* (Roma), 94 (1980), 323—372.
- Ch. Renoux, „Les fêtes et les saints de l'Eglise arménienne“ de N. Adontz,—*R. E. A.* 14 (1980), 287—305; 15 (1981), 103—114.
- Ch. Renoux, Soixante-cinq fragments arméniens d'Irénée de Lyon,—*Studia et Acta Orientalia* (Bucarest), 10 (1980), 153—155.
- R. Schmitt, Die Ostgrenze von Armenien über Mesopotamien, Syrien bis Arabien,—*Die Sprachen im römischen Reich der Kaiserzeit*, hrsg. G. vom Neumann und J. Untermann, Köln 1980, 187—214.

- A. Step'anyan, Trogue Pompee. Justin et quelques problemes de l'histoire de le Parthiene et de l'Armenie,—*R. E. A.* 14 (1980), 113—124.
- K. Stevenson, „Anaphoral Offering”: some observations on Eastern Eucharistic Prayers,—*Ephemerides Liturgicae* (Rome), 94 (1980), 209—228.
- M. E. Stone, Concerning the Seventy-two Translators: Armenian fragments of Epiphanius, *On Weights and Measures*,—*Harvard Theological Review* (Scholars Press), 73 (1980), 331—336.
- M. E. & N. Stone, An Illuminated Armenian Gospel Manuscript in the National and University Library, Jerusalem,—*R. E. A.* 14 (1980), 435—441.
- J.-M. Thierry, L'Eglise Saint-Etienne de P'rus,—*R. E. A.* 14 (1980), 377—391.
- N. Thierry, Art chretien d'Asie mineure, de Georgie et d'Armenie: recherche et documents,—*Revue de l'Art* (Paris), 51 (1981), 9—16.
- N. Thierry, Les peintures de la Cathedrale de Kobayr (Tachir),—*Cahiers archéologiques* (Paris), 19 (1980/81), 102—121.
- R. W. Thomson, Armenian Variations on the Bahira Legend,—*Harvard Ukrainian Studies* (Cambridge, Mass.), 3, 4 (1979/80), 885—895.
- T. Velmans, L'image de la Deisis dans les eglises de Georgie et dans celles d'autres regions du monde byzantin,—*Cahiers archéologiques* (Paris), 19 (1980/81), 47—102.
- T. Velmans, Manierisme et innovations stylistiques dans la miniature cilicienne à la fin du 13e siècle,—*R. E. A.* 14 (1980), 415—433.
- W. de Vries, Entstehung und Entwicklung der autonomen Ostkirchen im ersten Jahrtausend,—*Kyrtion* (Wien), 4 (1980), 45—67.
- G. Winkler, Our Present Knowledge of the History of Agat'angelos and its Oriental Versions,—*R. E. A.* 14 (1980), 125—141.
- J. Wolski, La frontiere orientale dans la politique de l'Iran des Arsacides,—*Folia Orientalia* (Cracow), 21 (1980), 235—244.

Պրոֆ. ՌՈՐԵՆՏ ԹՈՒՄԱՆ (Հարվարդ, ԱՄՆ)